

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 558/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 88/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného

súdu Námestovo (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 88/2012 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Na Okresnom súde Námestovo odo dňa 22.2.2012 do súčasnosti pod sp. zn. 8 C 88/2012 prebieha konanie v právnej veci žalobcu: ██████████, ... proti žalovanému: ██████████, ... o zaplatenie sumy 69.327,99 EUR s prísl. I napriek skutočnosti, že odo dňa začatia tohto konania uplynuli už 4 roky a 3 mesiace, do dnešného dňa nie je toto konanie právoplatne skončené. V konaní do dnešného dňa nebolo vydané žiadne meritórne rozhodnutie vo veci samej. ... Pri uplatnení tohto môjho ústavného práva som využil všetky právne prostriedky, ktoré mi poskytujú právne predpisy na jeho ochranu. Mojm listom zo dňa 28.8.2015, ktorý bol Okresnému súdu Námestovo doručený dňa 28.8.2015 som ██████████, predsedníčke Okresného súdu Námestovo, podal sťažnosť na prietahy v tomto konaní... Listom Okresného súdu Námestovo č. Spr 4529/15 zo dňa 4.9.2015 mi bolo oznámené, že vo veci bol dňa 6.2.2014 nariadený dohľad nad plynulosťou tohto konania v pravidelných 3-mesačných intervaloch a že konanie po nariadení dohľadu prebiehalo plynulo. Zároveň mi bolo oznámené, že zákonný sudca ██████████ je dlhodobo práceneschopný a že po uplynutí 6 týždňov jeho PN bude vec pridelená inému sudcovi, ktorý bude vo veci priebežne konať.“

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol, že „zo spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 8C 88/2012 je zrejmé, že ja, sťažovateľ, potom ako som sa v mesiaci apríl 2014 od mojej matky ██████████ dozvedel o tomto občianskom súdnom konaní, som v konaní nespôsobil žiadne prietahy. Z dôvodu mojej neúčasti na pojednávaní nebolo odročené žiadne pojednávanie. Žalobca ██████████ sa pred začatím tohto konania a ani po začatí tohto konania nepokúsil o mimosúdne vyriešenie veci s mojou osobou, hoci ma pozná a vie, kde bývam a pracujem. Žalobca ██████████ na začiatku tohto konania spôsobil prietahy nepravdivými skutočnosťami uvedenými v jeho žalobe, svojou nečinnosťou po začatí tohto konania a tým, že Okresnému súdu Námestovo neoznámil, že pracujem v zahraničí a kedy sa zdržiavam v mieste môjho trvalého bydliska, hoci mu tieto skutočnosti bolo dobre známe. Žalobca ██████████ chcel týmto svojím konaním dosiahnuť, aby toto občianske súdne konanie prebehlo v mojej neprítomnosti alebo aby sa konalo iba za účasti môjho opatrovníka. V tomto občianskom súdnom konaní má dôkazné bremeno žalobca ██████████

██████████, ktorý ho do dnešného dňa neuniesol a i napriek tomu toto konanie trvá už 4 roky a 3 mesiace. Zodpovednosť za prieťahy v tomto konaní nesie odporca, ktorý toleruje toto správanie žalobcu ██████████ a vo veci opakovane riadne nekoná. ... Konanie odporcu v tejto veci je možné pokladať za konanie spôsobom, ktorému chýba účelnosť a efektívnosť, čo má výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku tohto občianskeho súdneho konania. ... Výsledkom dohľadu, ktorý ██████████ vykonávala nad plynulosťou tohto konania je skutočnosť, že od pojednávania konaného dňa 4.6.2014 sa vo veci riadne nekoná. Toto nekonanie odporcu trvá už dva roky. Počas tohto 2-ročného obdobia znalec ██████████ podal znalecký posudok č. 08/2015-ZP zo dňa 9.5.2015 a sudca ██████████ počas svojej dlhodobej práceneschopnosti vydal 2 uznesenia – uznesenie sp. zn. 8 C 88/2012-218 zo dňa 16.7.2015 a uznesenie sp. zn. 8 C 88/2012-246 zo dňa 19.11.2015. ... Posledné pojednávanie v tejto veci sa konalo dňa 4.6.2014 a bolo odročené na neurčito za účelom znaleckého dokazovania. Moja sťažnosť na prieťahy v tomto konaní zo dňa 28.8.2015 nevedla k urýchleniu tohto občianskeho súdneho konania.“.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ v sťažnosti navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo ██████████ na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 88/2012 porušené bolo.

Okresnému súdu Námestovo prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 88/2012 konal bez zbytočných prieťahov.

██████████ priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 EUR, ktoré mu je Okresný súd Námestovo povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Námestovo je povinný zaplatiť ██████████ trovy konania v sume 303,16 EUR na účet advokáta ██████████ ... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

8. Ústavný súd preskúmal opodstatnenosť sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie týchto práv ústavný súd odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03), resp. ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

9. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04), resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, s jej prílohami a podkladmi z konania sp. zn. 8 C 88/2012 doručenými okresným súdom dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená. Právny názor ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti vychádza z vyhodnotenia doterajšieho priebehu konania pred okresným súdom, ktoré začalo 22. októbra 2012 doručením návrhu navrhovateľa [REDACTED] proti odporcovi (ďalej ako sťažovateľ) o zaplatenie náhrady škody za spôsobenie škody na zdraví trestným činom a bolo vedené pôvodne pod sp. zn. 4 Ro/67/2012. Okresný súd vydal 26. marca 2012 vo veci platobný rozkaz č. k. 4 Ro/67/2012-17. Keďže predmetný platobný rozkaz nebolo možné sťažovateľovi doručiť do vlastných rúk z dôvodu, že z oznámenia obce Oravská Jasenica z 16. mája 2012 považoval súd za preukázané, že sťažovateľ sa v súčasnej dobe v obci svojho trvalého pobytu nezdržiava, pretože je pracovne v zahraničí, súd platobný rozkaz uznesením č. k. 4 Ro/67/2012-21 z 22. mája 2012 zrušil. Vec bola následne 27. júna 2012 prevedená do registra „C“ pod sp. zn. 8 C 88/2012. V období od júla 2012 do marca 2014 súd zabezpečoval prevažne úkony súvisiace so zisťovaním pobytu sťažovateľa a z dôvodu jeho neznámeho pobytu mu uznesením č. k. 8 C 88/2012-101 z 25. marca 2014 ustanovil opatrovníka na zastupovanie v konaní v osobe jeho matky, ktorá v odvolaní proti tomuto uzneseniu uviedla, že sťažovateľ sa v mieste svojho trvalého pobytu zdržiava. Po úspešnom doručení žalobného návrhu sťažovateľovi 16. apríla 2014 a po doručení jeho vyjadrenia

k tomuto návrhu (žalobe) nariadil okresný súd prvé pojednávanie vo veci na 28. máj 2014. Uvedené pojednávanie bolo z dôvodu potreby doplnenia dokazovania odročené na 4. jún 2014. Aj toto pojednávanie bolo odročené z dôvodu potreby doplnenia dokazovania nariadením znaleckého dokazovania na neurčito s tým, že sporovým stranám bola uložená povinnosť zaslať súdu návrh osoby znalca, ktorého žiadajú v konaní za znalca ustanoviť, ako aj návrh otázok na ustanoveného znalca. Uznesením č. k. 8 C 88/2012-163 z 23. septembra 2014 súd ustanovil v konaní znalca na podanie znaleckého posudku. Uznesením č. k. 8 C 88/2012-182 zo 16. marca 2015 súd na základe návrhu odporcu doplnil úlohy pre ustanoveného znalca. Uznesením č. k. 8 C 88/2012-218 zo 16. júla 2015 rozhodol súd o priznaní odmeny znalcovi za vypracovanie znaleckého posudku. Uznesením č. k. 8 C 88/2012-246 z 19. novembra 2015 súd na návrh navrhovateľa (žalobcu) zo 17. septembra 2015 a po doručení vyjadrenia sťažovateľa k tomuto návrhu 11. novembra 2015 rozhodol o čiastočnom späťvzatí návrhu (žaloby) a konanie v časti žalovaného nároku zastavil. Uznesením č. k. 8 C 88/2012-261 z 9. júna 2016 súd rozhodol o zamietnutí návrhu odporcu na vydanie dopĺňacieho uznesenia k uzneseniu o čiastočnom zastavení konania. Dňa 30. júna 2016 bolo súdu doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu súdu č. k. 8 C/88/2012-261 z 9. júna 2016.

11. Ústavný súd po vyhodnotení doterajšieho priebehu konania dospel k názoru, že hoci postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol celkom bez prietáhov – v období po doručení žalobného návrhu sťažovateľovi bol súd nečinný počnúc 23. septembrom 2014, keď vydal uznesenie o ustanovení znalca v konaní, do 16. marca 2015, keď rozhodol o návrhu sťažovateľa na doplnenie úloh pre znalca, a taktiež bol nečinný od 19. novembra 2015, keď vydal uznesenie o čiastočnom zastavení konania na základe čiastočného späťvzatia návrhu (žaloby), do 9. júna 2016, keď rozhodol o zamietnutí návrhu odporcu na vydanie dopĺňacieho uznesenia k uzneseniu súdu o čiastočnom zastavení konania, intenzita prietáhov s prihliadnutím na všetky okolnosti veci však podľa názoru ústavného súdu nedosiahla taký stupeň závažnosti, ktorý by mohol jednoznačne viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru).

12. Z pohľadu celkovej dĺžky namietaného konania, ktorú sťažovateľ v sťažnosti považuje za podstatnú skutočnosť, je potrebné uviesť, že sa na nej do určitej miery podieľal aj samotný sťažovateľ (ako žalovaný v základnom konaní pred všeobecným súdom), keďže v počiatočnom štádiu konania nebolo možné riadne ustáliť jeho pobyt. Vychádzajúc z kritéria správania sťažovateľa ako účastníka konania treba konštatovať, že využívanie prostriedkov procesnej obrany zo strany sťažovateľa, ktoré mu umožňujú procesné predpisy (napríklad návrh na doplnenie znaleckého dokazovania ďalšími otázkami na znalca, návrh na vydanie doplniaceho uznesenia k uzneseniu o čiastočnom zastavení konania), síce nemožno pripočítať na ťarchu sťažovateľa, no nemožno odhliadnuť od toho, že súd sa s nimi musel vysporiadať a o každom z nich rozhodnúť, čo nesporne ovplyvnilo aj dĺžku konania. S tvrdením sťažovateľa, že on ako odporca (žalovaný) v konaní potom, ako sa v apríli 2014 o ňom dozvedel, nespôsobil v tomto konaní žiadne prietahy, ústavný súd taktiež nemôže súhlasiť, pretože z priebehu konania zisteného zo spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 88/2012 považoval za preukázané, že sťažovateľ si nesplnil povinnosť uloženú mu na pojednávaní 4. júna 2014 v lehote 15 dní zaslať súdu návrh osoby znalca na vypracovanie znaleckého posudku v konaní spolu s okruhom otázok na tohto znalca, a napriek tomu, že žiadosťou zo 7. júla 2014 žiadal o predĺženie tejto lehoty do 15. júla 2014, túto povinnosť si nesplnil a na následné urgencie súdu z 22. júla 2014 a 11. augusta 2014 vôbec nereagoval. Svoj návrh s okruhom otázok na znalca predložil odporca až následne po ustanovení znalca v konaní uznesením č. k. 8 C 88/2012-163 z 23. septembra 2014, a to formou návrhu na doplnenie znaleckého dokazovania ďalšími otázkami na znalca až 23. októbra 2014, čo tiež prispelo k predĺženiu procesu samotného znaleckého dokazovania.

13. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť za predĺženie konania oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04). V súlade s touto judikatúrou preto ústavný súd dobu potrebnú na rozhodnutie o sťažovateľom a žalobcom uplatnených procesných právach (žalobca napríklad podaním zo 16. septembra 2015 vzal svoju žalobu v časti späť) nezapočítal do doby zbytočných prietahov v konaní okresného súdu a nepovažoval ju

za priet'ahy v konaní okresného súdu, pretože účastníci konania musia strpieť predĺženie konania, ktoré je sprievodným znakom využitia ich procesných práv.

14. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a zistených skutočností ústavný súd uzatvára, že súčasná dĺžka konania pred okresným súdom ovplyvnená sčasti aj samotnými úkonmi účastníkov konania, a to najmä úkonmi sťažovateľa, nedosahuje ústavne relevantnú intenzitu na prijatie záverov o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ju ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú už pri predbežnom prerokovaní.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

16. Nad rámec ústavný súd poukazuje aj na predmet sporu vedeného pred okresným súdom, ktorým je náhrada škody spôsobenej trestným činom sťažovateľa, a v tej súvislosti uvádza, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 6 T/71/2011-173 z 28. júla 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 28. júla 2011, bol sťažovateľ ako obvinený v predmetnom trestnom konaní uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že 27. augusta 2010 o 21. 45 h v blízkosti obchodného domu „Marína“ v Námestove po predchádzajúcom slovnom a fyzickom napádaní pristúpil k poškodenému [REDAKOVANÉ] (ktorý je žalobcom v napadnutom konaní), schytil ho rukami za oblečenie, podkopol mu nohy a následne ho hodil na zem, pričom tým, že pri páde tento poškodený narazil hlavou o dlažbu, mu obvinený spôsobením početných vážnych zranení spôsobil z nedbanlivosti ťažkú ujmu na zdraví. Sťažovateľ napriek tomu, že v dohode o vine a treste uzavretej 13. júna 2011 medzi sťažovateľom ako obvineným a prokurátorom a schválenej súdom rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 6 T/71/2011-173 z 28. júla 2011 dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok a uviedol, že poškodenému nahradí škodu spôsobenú mu týmto trestným činom v rozsahu dohody, sa v napadnutom konaní o náhradu škody spôsobenej trestným činom snaží rozsah náhrady škody v rozpore so záujmom žalobcu ako poškodeného minimalizovať, dokonca svoju zodpovednosť za spáchanie predmetného trestného činu vo svojich podaniach

odmieta. S ohľadom na samotný charakter uvedeného trestného činu (prečin ublíženia na zdraví), zo spáchania ktorého bol sťažovateľ predmetným trestným rozsudkom uznaný za vinného, sa ústavnému súdu javí byť tento uvedený postoj sťažovateľa ako žalovaného v napadnutom konaní o náhradu škody spôsobenej trestným činom, ako aj podanie ústavnej sťažnosti z jeho strany pre namietané prietahy v uvedenom konaní v rozpore s dobrými mravmi. Ústavný súd k uvedenému dodáva, že sťažovateľovi vzhľadom na okolnosti celého prípadu nič nebráni, aby poškodenému žalobcovi škodu uhradil dobrovoľne.

17. Napokon ústavný súd považuje za potrebné poukázať aj na ustanovenie § 9 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, podľa ktorého občan, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a ktorý sa pripravuje na vycestovanie do zahraničia na dobu dlhšiu ako 90 dní, pred vycestovaním ohlási túto skutočnosť ohlasovni v mieste trvalého pobytu; v ohlásení uvedie štát a miesto pobytu a predpokladanú dobu pobytu. Je preto nenáležitá argumentácia sťažovateľa, že „ žalobca [REDAKOVANÉ] na začiatku tohto konania spôsobil prietahy nepravdivými skutočnosťami uvedenými v jeho žalobe, svojou nečinnosťou po začatí tohto konania a tým, že Okresnému súdu Námestovo neoznámil, že pracujem v zahraničí a kedy sa zdržiavam v mieste môjho trvalého bydliska, hoci mu tieto skutočnosti bolo dobre známe“. Ak by si totiž sťažovateľ splnil svoju zákonnú povinnosť, bolo by možné konať s ním riadne od začatia konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016